

Uitdagende overheid in een uitdagende tijd

Coalitieakkoord 2010-2014

's-Hertogenbosch, 16 april 2010

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Bestuursstijl	6
Voor een sterke economie	7
Samen werken aan een veilige leefomgeving	8
Sociale Kwaliteit	
Participatie	9
Hostels	10
Jeugd en Onderwijs	10
Cultuur	11
Sport en Recreatie	12
Fysieke kwaliteit	
Bereikbaarheid en mobiliteit	13
Milieu	14
Volkshuisvesting/kwaliteit van de openbare ruimte	15
Financieel Beleid	17

Uitdagende overheid in een uitdagende tijd

werken aan een veilig, economisch en
sociaal sterk en duurzaam 's-Hertogenbosch

Coalitieakkoord 2010-2014

's-Hertogenbosch, 16 april 2010

Inleiding

De fracties van VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang kiezen voor een positieve, uitdagende bestuursstijl die uitgaat van de kracht van alle inwoners, vrijwilligers, professionals en ondernemers in de gemeente. Het accent ligt op wat er wél kan en niet op wat er niet kan. Initiatief wordt gestimuleerd, ondersteund en ruimte geboden. Dit werkt door in onze bestuursstijl en zal ook gevolgen hebben voor het handelen van de ambtelijke organisatie. Wij realiseren ons dat de financiële ruimte voor de uitvoering van onze taak de komende tijd minder groot is. Daarom werken wij vanuit het adagium 'meer met minder', beter en zuiniger.

Betrokken burgers

De inwoners van 's-Hertogenbosch nemen op verschillende manieren deel aan een diverse samenleving. Als individu, in groepsverband, als lid van verenigingen, via organisaties en bedrijven. Inwoners werken hier, studeren, geven zorg aan anderen. De meesten kunnen zich zelf redden. Anderen hebben steun nodig.

De kwaliteit van de samenleving staat op verschillende manieren onder druk door bedreigingen die een gevolg zijn van de economische crisis (toenemende werkloosheid, schuldproblematiek), die samenhangen met de klimaatcrisis en met toenemende intolerantie en afnemende solidariteit. Sommige inwoners ervaren gevoelens van onveiligheid door het optreden van andere inwoners of door bepaalde vormen van criminaliteit. De inwoners van 's-Hertogenbosch spreken het gemeentebestuur aan. Zij doen dat vanuit verschillende rollen: de ene keer als afnemer van diensten, dan weer als stadsburger met democratische rechten en plichten en vaak ook als co-producent van beleidsvoorbereiding en uitvoering. De ene keer verwachten burgers dat het gemeentebestuur optreedt op het moment dat grenzen worden overschreden maar op andere terreinen verwachten ze dat de overheid terugtreedt. Zij willen enerzijds dat de overheid zich niet met hun zaken bemoeit en anderzijds willen ze dat het bestuur disciplineert en reguleert. Als afnemer van diensten wil de burger een dienstverlening die aansluit bij zijn belangen. Bovenal ervaren wij dat de inwoners van 's-Hertogenbosch betrokken zijn. En dat zij willen voelen dat het gemeentebestuur er voor hen is, ook als dat een keer nee zegt.

Uitdagende overheid

Wij zijn geen overheid die de verantwoordelijkheid overneemt maar maken ruim baan. Onze opstelling leidt er toe dat wij ons op sommige terreinen terugtrekken ten gunste van de eigen kracht van de samenleving. Burgers kunnen veel zelf uitvoeren. Wij willen ze daartoe uitdagen. Wij houden oog voor wie niet kan meedoen. Wij helpen hen met ondersteunende maatregelen om als een volwaardige burger deel te kunnen blijven nemen aan de Bossche samenleving.

Kansen bij bedreigingen

Niet alleen de wijze waarop wij invulling willen geven aan het bestuur betekent dat wij soms een stapje terug doen. Ook de financiële positie van onze gemeente dwingt ons om ons te bezinnen op wat wij als gemeentes doen. Dat gaan wij op een zorgvuldige manier en raadsbreed doen om zo een zo breed mogelijk draagvlak te verwerven. Bij de richting van de ombuigingen houden wij nadrukkelijk het oog gericht op de toekomst. Zodat wij er klaar voor zijn als de economie weer aantrekt. De economische crisis maar ook de klimaatcrisis biedt kansen voor innovatie op het gebied van economie, duurzaamheid (in brede zin) en participatie. Binnen die aantrekkelijke economie en werkgelegenheid gaan wij voor kansen van nieuwe vormen van duurzame werkgelegenheid en daarop gerichte scholing. Wij pakken die uitdaging op. De problemen die er zijn, zien wij als kansen voor innovatie in bestendig evenwicht tussen mens, economie en milieu. Daar zullen wij ons beleid ook steeds weer op toetsen.

Ruimte voor initiatief

Onze coalitie van VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang (onder-)kent de noodzaak van herkenbaar, bestuurlijk leiderschap. Dit coalitieakkoord biedt de wethouders een uitdaging om niet gebaande wegen te verkennen. Bestuurlijk leiderschap vraagt tegelijkertijd gezaghebbend richting geven én ruimte bieden aan initiatief van onderaf. Het college geeft gezicht aan een open omgang met bewoners en sturen op een gemeentelijke organisatie die 'Ja ...' als uitgangspunt kent. Daarbij is het perspectief van burgers en bedrijfsleven ons vertrekpunt. Dat komt tot uitdrukking in minder regels, eenvoudige uitvoering, geen control op control.

Inleiding

Sleutels

Verbondenheid, vrijheid, verantwoordelijkheid en veilig voelen zijn sleutels tot succes. Verbondenheid tussen mensen geeft perspectief op samenleven. Verbondenheid tussen economie en onderwijs, milieu en verkeer, vrijwillige inzet en een beroep op professionele steun, tussen zorg en veiligheid, harde aanpak en talentontwikkeling schept kansen voor iedereen. Vrijheid van ieder individu – met eigen mogelijkheden en beperkingen – is een groot goed. Vrijheid om iedere mening te geven en vrijheid om een beroep te doen op gelijkwaardigheid van ras, sexe, geaardheid en geloof. Een uitdagende overheid in een uitdagende tijd treedt ook deze sociaal-maatschappelijke uitdagingen daadkrachtig en overtuigd tegemoet.

Nieuwe accenten

Wij nemen het beleid zoals dat in de afgelopen 4 jaar is gevoerd en zijn basis had in het collegeprogramma Ruimte voor de kracht van de stad als uitgangspunt. Genomen besluiten worden gerespecteerd. Maar wij zijn ook weer vier jaar verder. Omstandigheden zijn veranderd. Dat vraagt dat wij onze bestuursstijl aanpassen en nieuwe accenten leggen. Wij zien het als een uitdaging om ook bij financiële krapte onze ambities waar te maken. Dat kan wel betekenen dat wij soms bij de uitvoering wat terughoudender moeten zijn.

Onze uitdaging is om het beste uit de burgers naar boven te halen. Wij willen dat de inwoners zich uitgedaagd voelen om bij te dragen aan de leefbaarheid en ontwikkeling van hun gemeente.

In dit akkoord hebben wij op een aantal beleidsterreinen de nieuwe accenten verder uitgewerkt. Wij beogen:

- economische versterking mede door werk te maken van groener, gezonder en ondernemend leven om zo een antwoord te hebben op de grote vraag naar arbeidskrachten in de toekomst;
- een veilige stad door effectief optreden, met name in buurten en binnenstad;
- een beter bereikbare stad, zowel voor de inwoners als voor de bezoekers;
- een positief beroep op talenten van mensen;
- vernieuwing van zorg voor jong en oud met als resultaat de juiste steun op de juiste tijd op de juiste plaats;
- bewezen technologieën en maatregelen inzetten voor duurzaam wonen, werken, vervoeren en recreëren;
- een financieel gezonde huishouding te houden.

Bestuursstijl

Wij zijn een transparante, zakelijke, betrouwbare overheid die helder en duidelijk verantwoording aflegt aan de burgers over gemaakte keuzes. Wij willen een bestuurscultuur waarbij de burger het vertrouwen heeft dat de overheid doet wat zij moet doen en nakomt wat zij heeft toegezegd. Wij willen ook een cultuur in onze gemeente dat de overheid kan vertrouwen op de burgers zodat volstaan kan worden met minder regelgeving en minder controle. Onze aanpak gaat uit van leiding geven, stimuleren, initiëren, terugtreden, loslaten. Wij verwachten van het college en de ambtelijke organisatie dat zij daaraan in de ontwikkeling en uitvoering van het beleid daadwerkelijk invulling geeft. Opdat burgers zich meer verbonden voelen met en herkennen in het beleid van hun gemeente.

Een overheid die meer uitgaat van het benutten en ruimte geven aan de krachten in de samenleving zal daarvoor op sommige beleidsterreinen terugtreden. Of belemmeringen in de sfeer van regelgeving wegnemen. Wij denken dat wij vanuit zo'n houding op termijn een kleinere, slagvaardige overheid nodig hebben. Wij zijn ons ervan bewust dat zo'n verandering niet van de ene op de andere dag is gerealiseerd.

Als centrumstad van de regio Noordoost-Brabant willen wij vanuit een open houding samenwerken met de andere overheden binnen dit gebied en met de provincie. Met als doel onze regio in Brabant en landelijk te verstevigen. Wij zijn ons bewust van de eigenheid en de kwaliteiten van iedere gemeente waarmee we samenwerken. Als we gezamenlijke voordelen kunnen behalen door samenwerking of het delen van expertise en kennis zullen we die, als dit leidt tot lagere kosten of efficiency in de uitvoering, zeker niet laten liggen.

Wat gaan wij ervoor doen?

- Afspraken nakomen. Indien wij afspraken niet halen of toezeggingen niet kunnen nakomen dan geven wij dat tijdig met argumenten omkleed aan.
- Wij blijven werken aan regelvermindering. Bij iedere verordening stellen wij een horizonbepaling vast die ons dwingt om na verloop van tijd te kijken of dat de regel nog wel nodig is.
- Wij gaan de bureaucratie verminderen. Meer nog dan regels worden burgers gehinderd door de papieren last en de informatieplichten die regelgeving met zich meebrengt. Wij maken het makkelijker voor inwoners om aanvragen te doen en verantwoording af te leggen. Wij blijven echter duidelijk: wie misbruik maakt wordt gestraft.
- De professionals van de uitvoerende organisatie moeten hun kennis, beschikbare tijd en middelen optimaal kunnen richten op de uitvoering van het beleid. Wij gaan er voor zorgen dat de verantwoording in de richting van ons als overheid lichtvoetig en met minder tijdsbeslag plaatsvindt.
- Wij gaan nog meer samenwerken met de provincie, Brabantstad en de regiogemeenten. Brabantstad is een goede vorm gebleken. Vanuit diezelfde gedachte willen wij op regionaal niveau (Noordoost-Brabant) verder inzetten op samenwerking zoals de groene vesting ontwikkeling, toerisme, mobiliteit en economie. Wij zijn terughoudend met het aangaan van nieuwe gemeenschappelijke regelingen.
- De gemeente heeft als werkgever een voorbeeld-functie op het gebied van personeelsbeleid en inkoopbeleid. De uitgangspunten van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen passen we toe voor onze gemeentelijke organisatie. Daartoe behoren ook de beginselen van Fair Trade.
- Wij waken over de rollen die de verschillende bevoegdheden en verantwoordelijkheden met zich meebrengen. Hierbij kiezen wij voor een actieve rol van college en raad. Wij willen over en weer elkaar optimaal in stelling brengen om zo maximaal gebruik te maken van elkaars rollen. Dit veronderstelt duidelijkheid over de plaats en de rol die alle partijen in het besluitvormingsproces hebben. Optimaal betekent ook dat over en weer – college en raad – ruimte geboden wordt. Wij werken met een heldere planning. En de raad besluit op basis van duidelijk geformuleerde voorstellen met een heldere politieke vraagstelling.

Voor een sterke economie

Wij geven ruimte aan de economische functie als motor voor de leefbaarheid en ontwikkeling van onze gemeente en de regio. Wij willen economische groei met behoud van evenwicht in de relatie mens, economie en omgeving (milieu): een groei gebaseerd op duurzaamheid. De economische crisis van dit moment heeft gevolgen voor de werkgelegenheid in onze gemeente en in de regio. Dit is een bedreiging maar het biedt nadrukkelijk ook kansen. Kansen op nieuwe economische bedrijvigheid en op slimme combinaties tussen bedrijfsleven en onderwijs. Wij verwachten ook dat de vraag van het bedrijfsleven aan arbeidskrachten na de economische crisis fors toeneemt.

Economische ontwikkeling overstijgt de gemeentelijke grenzen. Daarom willen wij met de gemeenten in de regio Noordoost-Brabant, de ondernemers en het (beroeps)onderwijs in de regio die voorwaarden scheppen die er toe leiden dat het bedrijfsleven op sterkte is op het moment dat de economie aantrekt. Dat vraagt conjuncturele en structurele maatregelen. Wij houden rekening met krapte op de arbeidsmarkt op langere termijn. Werk, in welke vorm dan ook, zien wij als het belangrijkste middel om mee te doen aan onze samenleving. Dat kan niet alleen worden gerealiseerd binnen bestaande sectoren. Wij dagen ondernemers uit om te komen tot vernieuwende, duurzame vormen van werkgelegenheid. En wij dagen het (beroeps)onderwijs en hun kenniscentra uit om met innovatieve onderwijsprogramma's en onderzoek nieuwe verbindingen aan te gaan met het bedrijfsleven. Als gemeente kunnen wij een belangrijke bijdrage leveren aan het herstel van de economie door duurzame investeringen bijv. op het gebied van energiebesparing en milieu.

Sectoren sterker maken

Wij willen de aandacht vooral richten op versterking van een aantal sectoren die nu al sterk in onze gemeente verankerd zijn of die kansen bieden voor vernieuwing:

- handel en dienstverlening;
- voeding en gezondheid (in combinatie met farma in de regio);
- cultuur en economie;
- ICT;
- binnenstadseconomie (zowel de grote als de kleine detailhandel);
- toerisme en recreatie.

De in de afgelopen jaren opgezette structuren voor de bestrijding van de werkloosheid en vergroting van de arbeidsparticipatie blijken goed te werken. Binnen die infrastructuur kijken wij kritisch naar de doelmatigheid van de ingezette instrumenten en zoeken verder naar nieuwe verbindingen om de jeugdwerkloosheid op te lossen.

Daarvoor is nodig dat wij:

- het uitgezette beleid krachtig voortzetten;
- samenwerken met de regio aan een regionaal arbeidsmarktbeleid;
- acquisitiebeleid ontwikkelen om nieuwe werkgelegenheid naar onze gemeente te halen;
- de aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs verbeteren door het stimuleren en initiëren van nieuwe verbindingen;
- passende bedrijventerreinen en kantoorlocaties voor de markt uit ontwikkelen om zo direct in te kunnen spelen op de vraag van nieuwe werkgelegenheid; herstructurering van bestaande bedrijventerreinen is hier een belangrijk onderdeel van;
- de dienstverlening aan de ondernemers verbeteren vanuit een dienstbare opstelling die er op gericht is om samen te zoeken naar wat kan; versterking bestuurlijke aansturing door het laten benoemen van een coördinerend wethouder Ondernemerszaken;
- minder regels hebben en de uitvoering van noodzakelijke regelgeving, voorschriften en vergunningen vereenvoudigen;
- voorzieningen stimuleren voor startende ondernemers;
- de basisinfrastructuur voor vormen van onbetaalde of aangepaste arbeid in stand houden om zo de participatie aan het arbeidsproces voor zoveel mogelijk inwoners mogelijk te maken;
- het centrumplan in Rosmalen voortvarend uitvoeren;
- een gedifferentieerd productaanbod in de binnenstad met oog voor (al aanwezige) specialistische kleinschalige detailhandel in stand houden.

Samen werken aan een veilige leefomgeving

Veilig zijn en jezelf veilig voelen is een basisvoorwaarde voor een volwaardige samenleving. Veiligheid vraagt van de overheid dat strak de regie wordt genomen én dat anderen (corporaties, burgers, ouders, horeca, welzijnswerk, scholen, politie e.d.) nadrukkelijk worden aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid en taak in het voorkomen en wegnemen van onveiligheid. Preventie, perspectief bieden en repressie gaan hierin hand in hand.

In het Integraal VeiligheidsPlan (IVP) 2010-2014 staan de hoofdlijnen van het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Het IVP en de daarin benoemde doelen zijn de basis voor het door ons te voeren beleid in de komende periode. Wij concentreren in het bijzonder op een aantal hardnekkige bronnen van onveiligheid en angst. Onze speerpunten zijn daarom: (jeugd)overlast, (uitgaans- en huiselijk) geweld en veelplegers (in sfeer vermogensdelicten). Ook de jaarlijkse gemeentelijke veiligheidsmonitor geeft bij herhaling aan, dat zich op deze terreinen de grootste problemen voordoen. Binnen die thema's wordt ook de problematiek van de drugsgerelateerde overlast en criminaliteit aangepakt. Het gemeentelijke indexcijfer bedroeg in 2008 18,4. Wij willen dat geen wijk in 2014 onder dat cijfer zit.

Dat willen wij bereiken door onder andere:

- versterking van de regie op de uitvoering door het laten benoemen van een coördinerend wethouder Schone en veilige wijken;
- extra ogen en oren van buurtmeesters, stadswachten (zoals straatcoaches en toezichhouders) en politie zichtbaar op straat;
- een meldpunt in te richten waar inwoners terecht kunnen met meldingen over onveilige situaties;
- de samenwerking in het veiligheidshuis nog meer te richten op concretere en meetbare resultaten die jaarlijks aan de gemeenteraad worden aangeboden;
- de verantwoordelijkheid van burgers niet over te nemen maar ze uit te dagen om samen met ons te werken aan een veilige buurt. Samen met actieve bewoners wordt daarom voor iedere buurt een veiligheidsaanpak op maat opgesteld en uitgevoerd onder regie van de gemeente;
- overlastgevende groepen jongeren gericht aan te pakken. Sterk ambulant jongerenwerk, straatcoaches en politie treden jongeren slagvaardig tegemoet met aansprekende activiteiten, corrigerende maatregelen en strakke handhaving;
- jongeren en hun ouders aan te spreken op het ombuigen van negatief gedrag;
- vrijwillig jeugd- en jongerenwerk krijgt actieve steun om overlast te voorkomen;
- een veilige schoolomgeving waarbij ook van ouders en scholen wordt verwacht dat zij hieraan zeer actief bijdragen;
- een harde aanpak van veelplegers, geweldplegers en overlastveroorzakers. Sancties tegen criminelen en overlastveroorzakers moeten effectief zijn en zeker niet statusverhogend werken. Dat willen we bereiken met de inzet van middelen als "ontpatseren" en "weekendje weg";
- het initiatief te nemen om te komen tot een betere afstemming met politie en OM;
- de nazorg eerder op te pakken om zo een succesvolle terugkeer in de maatschappij te realiseren;
- samen met horeca-uitbaters en politie op basis van het convenant Veilig uitgaan er aan te werken dat er veilig uitgaan kan worden. De horecasector wordt aangezet haar verantwoordelijkheid te nemen in het voorkomen van overmatig drankgebruik, uitgaansoverlast en geweld in het uitgaansleven;
- een samenhangend pakket van maatregelen (waaronder straatverlichting, (politie)toezicht, taxi's en sluitingstijden) te ontwikkelen en uit te voeren om overlast en geweld in het uitgaansleven te verminderen. Bij dat samenhangende pakket van maatregelen hoort ook dat bekeken wordt of de inzet van camera's op bijvoorbeeld de Parade tijdens de uitgaansuren (tijdelijk) noodzakelijk is;
- discriminatie in de horeca niet te tolereren door van de individuele horecabedrijven te eisen dat zij een helder voordeurbeleid hebben en kenbaar maken en door instandhouding van een adequaat meldpunt;
- ondernemers (winkelcentra en bedrijventerreinen) te ondersteunen bij de invoering of opschaling van het keurmerk veilig ondernemen.

Sociale kwaliteit

Participatie

Mensen moeten prettig kunnen samenleven en terug kunnen vallen op een goed sociaal netwerk. Wij willen dat onze inwoners zo lang mogelijk en zo zelfstandig mogelijk blijven functioneren. Wij willen bereiken dat iedereen zijn talenten kan benutten en zelfredzaam is. Dat vraagt dat mensen gezond, zelfredzaam en zelfstandig zijn. Daarvoor doen wij primair een beroep op de eigen verantwoordelijkheid en hulp van de omgeving. Wie door welke oorzaak dan ook (tijdelijk) niet zelfredzaam is of die verantwoordelijkheid niet kan nemen willen wij helpen. Wij vragen van hen dat zij naar vermogen bijdragen. Waar dat niet gaat helpen wij hen met ondersteunende maatregelen. Daarvoor houden we een degelijk sociaal vangnet in stand.

Verbanden

De samenleving kent een grote diversiteit aan netwerken en verbindingen. Onze gemeente kent ook een rijk ontwikkeld verenigingsleven en verschillende maatschappelijke organisaties. Al die verbindingen leveren mede een bijdrage aan de kwaliteit van (samen)leven en zijn van belang voor de samenhang in onze gemeente. Wij willen de positieve kracht van die verbanden, dit zelforganiserend vermogen, benutten door ze te ondersteunen en te stimuleren. En dat betekent niet altijd met geld. Het is aan de burgers zelf welke positieve verbanden ze willen aangaan en hoe ze die inrichten. Daarbij verwachten wij een open en tolerante houding naar anderen.

Task force armoede voortzetten

Met de Taskforce Armoede hebben wij in de afgelopen periode belangrijke resultaten bereikt. Het armoedebeleid zetten wij dan ook onverminderd door. Wij gaan kritisch kijken naar de verhouding tussen doel en uitvoering. Dit doen we door de regelingen te vereenvoudigen en (daarmee) de uitvoeringskosten te verlagen. Dat kan betekenen dat bestaande instrumenten worden gekoppeld of worden omgeruild voor andere innovatieve vormen van ondersteuning tegen lage uitvoeringskosten. Het zelfde geldt op het gebied van de WMO-verstrekkingen.

Onze gemeente is verweven met de wereld, dichtbij en veraf. Dit komt tot uiting in een bescheiden ondersteuning van initiatieven op het gebied van de millenniumdoelen en in de langjarige stedenbanden met Trier en Leuven. En ook door te laten zien dat iedereen in onze gemeente welkom is. De gemeente 's-Hertogenbosch neemt zijn aandeel in de opvang van asielzoekers als het rijk daarom vraagt en de kosten daarvan draagt.

Dat willen wij bereiken door onder andere:

- het wijkgericht werken onverminderd voort te zetten;
- het actieplan Hambaken krachtig door te zetten;
- de realisering van woonzorgzones en de uitvoering van projecten zoals Wonen zonder Zorgen te stimuleren om zo de zelfredzaamheid van ouderen en mensen met een beperking te vergroten;
- vanuit de visie dat vrijwilligers en mantelzorgers van onschatbare waarde zijn voor onze samenleving hen de nodige ondersteuning te bieden. Het vrijwilligerssteunpunt Galant dat vrijwilligersorganisaties en individuele vrijwilligers met informatie en advies ondersteunt, speelt hierin een belangrijke rol. Wij willen ook gebruik maken van Zilveren Kracht: de kennis, kunde en levenservaring van ouderen, bijv. op buurt- en wijkniveau;
- door effectieve educatie- en inburgeringstrajecten de taalkundige vaardigheden en sociale competenties verhogen waarbij van de inburgeraar een gemotiveerde inzet mag worden verwacht;
- een gezonde leefstijl te promoten met nadruk op jongeren;
- het welzijnswerk (zorg, participatie) stevig tegen het licht te houden op het punt van kwaliteit en effectiviteit;
- actief vorm te geven aan het ontschotten van zorg zodat bij situaties van meervoudige problematiek sprake is van één gezin één plan; snel de juiste hulp op de juiste plaats bieden en daarbij niet schuwen om dwang en drang toe te passen;
- verlaging van de uitvoeringskosten van ondersteunende voorzieningen;
- bundeling van laagdrempelige voorzieningen (wijkadviespunten) waar bewoners voor informatie en advies op het gebied van WMO-zorg, welzijn, wonen en inkomen terecht kunnen;

Sociale kwaliteit

- het bereik en de kwaliteit van de WMO-zorg ondanks de financiële druk voor de individuele betrokkenen te handhaven. Toepassing van het principe “meer service, minder regels”;
- inkomensondersteuning en begeleiding bij schulden via maatwerktrajecten.

Hostels

De komende jaren neemt naar verwachting de vraag naar woonvormen voor ‘bijzondere doelgroepen’ toe. Steeds meer personen die geen baat meer hebben bij specifieke medische zorg worden geplaatst in een vorm van begeleid wonen. Het stadsbestuur ondersteunt de zorginstellingen en woningbouwcorporaties bij het zoekproces naar locaties voor hun huisvesting. Een van de projecten is de huisvesting van chronisch verslaafden met een psychiatrische problematiek binnen zogeheten hostels.

Die huisvesting willen wij realiseren door:

- het beleid ten aanzien van de huisvesting van ca. 150 chronisch verslaafden met een psychiatrische problematiek voortvarend voort te zetten op basis van het raadsvoorstel van januari 2009 en de motie van december 2009, waarbij wij streven naar maatwerk. Het uitgangspunt is dat gemeente niet bijdraagt in de exploitatie van de huisvesting;
- twee vestigingen in respectievelijk de stadsdelen Zuid en Oost. Zoals afgesproken krijgen de bewoners van Zuid en Oost de gelegenheid naast de door het college gekozen locaties alternatieven voor te stellen en te bespreken met alle betrokken partijen. Daarna stelt het college de definitieve locatie in deze twee stadsdelen vast;
- in de overige stadsdelen in de komende twee jaar op dezelfde manier locaties te bespreken met de inwoners; op basis van die gesprekken wijst het college de locaties aan;
- in het beheersconvenant per vestiging – dat samen met belanghebbenden wordt opgesteld – onder meer de toezegging op te nemen dat indien de veiligheid van de buurt en bewoners structureel niet kan worden gegarandeerd, de vestiging zal worden gesloten;
- het laten benoemen van een projectwethouder Hostels.

Jeugd en onderwijs

Bij jeugd en onderwijs staat de ontwikkeling van talenten centraal. Jongeren krijgen ruimte en worden niet onnodig ingeperkt. Wij dagen hen uit om zelf activiteiten op te zetten en uit te voeren. Ouders, onderwijs, zorg, cultuur en sport zijn van belang voor een evenwichtige ontwikkeling.

Vernieuwd vmbo

Een groot aantal Bossche jongeren gaat naar het vmbo. Het vmbo werkt aan een kwaliteitsimpuls. Met innovatieve programma's en methoden wil het vmbo de jongeren perspectief bieden. Met een hoogwaardig aanbod wil het ook bereiken dat het leuk en stimulerend wordt beschouwd om daar naar school te gaan. Zodat voortijdig schoolverlaten wordt voorkomen. Met de kwaliteitsimpuls speelt het vmbo-onderwijs meer in op de vraag van jongeren, bijv. op het gebied van technisch onderwijs, en op de aansluiting bij de toekomstige behoefte van het bedrijfsleven. Het is aan het onderwijs om het voortouw te nemen. Wij willen met hen meedenken over de daarbij passende huisvesting.

Beroepsonderwijs voor talentontwikkeling

Via allerlei onderwijsvormen in onze gemeente geven wij op het gebied van kunst, ICT, sport, duurzaamheid ruimte aan talentontwikkeling. Het is van groot belang voor de ontwikkeling van de stad om die creatieve talenten binnen te halen en te houden. Het Middelbaar en Hoger Beroepsonderwijs is een belangrijke speler in de economische ontwikkeling en in de ontwikkeling van talent. Het beroepsonderwijs moet daarom met innovatieve onderwijsprogramma's sterk verankerd zijn in het totale onderwijsaanbod in onze gemeente.

Sociale kwaliteit

Brede Bossche Scholen als spilfunctie in de wijk Cultuur

In de afgelopen jaren is in verschillende stadsdelen een Brede Bossche School opgericht. De basis voor een BBS is het onderwijs. Aangevuld met functies die zowel het onderwijs als de structuur van de wijk versterken. Daarmee zijn de Brede Bossche Scholen vanzelfsprekende ontmoetingsplekken geworden in en voor de wijk. Bij nieuwe vragen om voorzieningen op wijkniveau willen wij onderzoeken of hierop binnen bestaande accommodaties dan wel in het concept van een BBS antwoord kan worden gegeven. Willen wij het concept op langere termijn levensvatbaar houden dan moeten op korte termijn maatregelen genomen worden om te komen tot een efficiënte en betaalbare beheersstructuur in een combinatie van professionele krachten en vrijwilligers.

Dat willen wij bereiken door onder andere:

- onderwijshuisvesting te ontwikkelen vanuit de principes "kwaliteit/gezondheid/basis voor goede ontwikkeling/kindcentrum 0-13 jaar/centraal punt" voor de buurten;
- Brede Bossche Scholen met als basis het onderwijs;
- jongeren een plaats te geven, serieus te nemen door bijvoorbeeld ideeën van jongeren laagdrempelig en snel mogelijk te maken;
- ontmoetingsplaatsen voor jongeren mogelijk te maken; daarbij kijken wij eerst naar het zo breed mogelijk toegankelijk maken van bestaande accommodaties;
- de samenhang tussen onderwijs, bedrijfsleven, culturele instellingen te versterken: stageplaatsen, leerwerkbanen, innovatieve kennisontwikkeling;
- het vmbo te ondersteunen en te stimuleren in het realiseren van de beoogde kwaliteitsimpuls via een vernieuwd onderwijsconcept en als gemeente mee te werken aan de daarbij passende huisvesting;
- een sluitende zorgstructuur: onderwijs vervult een plaats in centra voor jeugd en gezin. Wij bevorderen de samenwerking en afstemming tussen centra voor jeugd en gezin en veiligheidshuis;
- sportpunten en wijktheaters in of in de buurt van scholen, als natuurlijke ontmoetingsplaats van jongeren, te ontwikkelen.

De aantrekkelijkheid van 's-Hertogenbosch als woonstad, centrumstad en als vestigingsstad voor bedrijven is in hoge mate te danken aan ons vitaal cultureel klimaat. Cultuurhistorie, volkscultuur, theater, beeldende kunst, muziek zijn de hoofdingrediënten van deze culturele vitaliteit.

Het is de kunst om die gewonnen culturele vitaliteit te behouden en ook in tijden van begrotingseigen tegenwind te blijven voeden. Herkenbare kwaliteit (ook over de stadsgrenzen heen), lokale worteling, actieve participatie van bewoners en publieksbereik horen daarbij hand in hand te gaan.

Dat willen wij bereiken door onder andere:

- de Cultuurvisie 2009 bij het bereiken van culturele doelen als uitgangspunt te nemen. Hierin is uitgesproken dat theater en beeldende kunst speerpunten van cultureel beleid zijn. Muziek en amateurkunst/volkscultuur zijn lokale speerpunten;
- onze inzet voor Jheronimus Bosch 500 als meerjarig structuurversterkend project nogmaals uit te spreken. Het motto 'groot als het kan, klein als het moet' is hierbij de leidraad. 's-Hertogenbosch doet bovendien mee bij het maken van een bidbook om de Brabantse ambitie om culturele hoofdstad 2018 te zijn te kunnen realiseren;
- het nieuwe museumkwartier in deze periode te openen. Zoals is afgesproken met de gemeenteraad wordt in het laatste kwartaal van 2010 een passende bestuurlijke structuur en model voor de bedrijfsvoering voor het museumkwartier gepresenteerd. De museale concepten van het Noord Brabants Museum en die van het Stedelijk Museum zijn daarbij uitgangspunt;
- de ontwikkeling binnen het GZG-terrein van een architectonisch uitdagend gebouw dat onderdak biedt aan de stadsbibliotheek en stadsarchief in relatie tot andere op informatie en voorlichting gerichte instellingen, actief voort te zetten. De ontwikkeling van buurtbibliotheeken en schoolbibliotheeken is daarmee verbonden. De schoolbibliotheek in Hintham wordt opgewaarderd tot een buurtservicepunt;

Sociale kwaliteit

- in 2010 een debat in de gemeenteraad te voeren over de podiumkunsten in 's-Hertogenbosch, dat als uitgangspunt dient voor het toekomstplan voor het Theater aan de Parade. Dit toekomstplan bevat uitspraken over gebouw (investering), locatie, exploitatie en programmering. Dit toekomstplan komt tot stand in een proces waarin raad, college en ZNTM nauw samenwerken en is na de zomer van 2011 gereed;
- vóór de begrotingsbehandeling 2011 een plan gereed te hebben voor de exploitatie/bedrijfsvoering van het huidige Theater aan de Parade tot aan de realisatie van het toekomstplan;
- culturele instellingen in de stad bij hun huisvestingsvragen te ondersteunen in het vinden van een oplossing;
- op basis van de uitkomst van het nut- en noodzaakonderzoek te besluiten over de realisering van een Cultureel Jongeren centrum;
- het college in staat te stellen om het proces van de ontwikkeling van een Bezoekerscentrum bij de St.Jan voort te zetten waarbij een definitief besluit van de raad genomen wordt op basis van het totale concept en de realisering van cofinanciering;
- ons in te zetten voor ruimte voor jonge culturele makers in relatie tot makersopleidingen zoals kunstacademie en Koningstheateracademie;
- het ontwikkelen van een visie op cultureel ondernemerschap.

Sport en recreatie

In de sportvisie 2008 is het beleid vastgelegd om de sportieve kracht van 's-Hertogenbosch verder te ontwikkelen. Dat zetten wij in de komende periode onverminderd voort. Sport is leuk, gezond en werkt als bindmiddel tussen mensen. Wij geven dus ruimte aan sportbeoefening. Sport ook als middelpunt van en ontmoetingsplaats in de samenleving, in buurten en wijken! Sport zien wij ook als recreatie.

Dat willen wij bereiken door onder andere:

- het doorzetten van de realisatie van Sportpunten in Hambaken, Rosmalen en West: de verbinding tussen onderwijs, de wijk, en sportverenigingen moet nog nadrukkelijker vorm en inhoud krijgen. Het sportaanbod in de wijken wordt dan ook onverminderd overeind gehouden;
- verenigingen stevig te ondersteunen bij hun maatschappelijke rol in een veranderde samenleving;
- verder te investeren in kunstgrasvelden om zo meer mensen te kunnen laten sporten en zo ook het ruimtegebruik te intensiveren. Tot en met 2014 wordt er opnieuw ieder jaar tenminste één kunstgrasveld gerealiseerd;
- het verrichten van onderzoek naar de behoefte/nut en noodzaak en mogelijkheid van nieuw overdekt zwembad in onze gemeente;
- de relatie tussen breedtesport- en topsport nog nadrukkelijker inhoud te geven. Investerings in topsportaccommodaties worden heel nadrukkelijk beoordeeld op hun betekenis en doorwerking voor de breedtesport;
- alles op alles te zetten om van de Special Olympics 2012 een succes te maken als deze in onze gemeente worden georganiseerd;
- ons actief te verbinden met de landelijke discussie over het Olympisch plan 2028.

Fysieke kwaliteit

We zitten in een economisch moeilijke tijd. Dat vraagt oriëntatie op een aantal planologische ontwikkelingen in de stad. Zoals Kop van 't Zand, Avenue 2 en het bestaande tracé van de Zuid-Willemsvaart. Uitvoering van deze plannen vindt om ruimtelijke ontwikkelingen niet met elkaar in concurrentie te brengen na deze periode plaats

Bereikbaarheid en mobiliteit

Mobiliteit is onmisbaar voor welvaart en actieve deelname aan de Bossche samenleving. Mobiliteit moet wel in goede banen worden geleid om zo recht te doen aan alle daarbij betrokken belangen. Wij zien dat de bereikbaarheid van de binnenstad onder druk staat. Dit kan de economische functie van die binnenstad voor stad en regio aantasten. De binnenstad moet daarom toegankelijk blijven maar tegelijkertijd moet de leefbaarheid en de kwaliteit gewaarborgd worden. In de mobiliteitsvisie, zoals die is verankerd in de Koersnota Infrastructuur, is daarvoor een richting uitgezet. Die visie voeren wij onverkort uit. Wij kijken wel naar de wijze waarop en de mate/snelheid waarin of waarmee de voorgestelde maatregelen van de Koersnota Infrastructuur worden doorgevoerd.

Dat willen wij bereiken door onder andere:

- het stimuleren van het fietsgebruik door het uitvoeren van het programma Lekker Fietsen;
- het stimuleren van nieuwe vormen van openbaar vervoer; onze inzet is om de grote bussen uit de binnenstad te weren en daarvoor in de plaats te werken met milieuvriendelijke en kleinere bussen;
- uitvoering van de parkeerbalans die uitgaat van een autoluwe binnenstad. Dit betekent kortparkeren aan de binnenstadsring en langparkeren aan de randen van de stad op transferia. In verband met de aanwezigheid van bijzonder economische functies in de binnenstad zoeken we naar mogelijkheden om "ultra-kortparkeren" in te voeren;
- met de voortvarende uitvoering van de parkeergarage aan de Hekellaan te zorgen voor kortparkeerplaatsen direct aan de binnenstadsring voor bezoekers van het centrum;
- uitvoering van het Masterplan GZG. De in het vastgestelde masterplan opgenomen parkeervoorziening maakt daar een onlosmakelijk onderdeel van uit. Wil de ontwikkeling tot stand komen dan is daarvoor nodig dat het gebied voor alle vervoersstromen optimaal toegankelijk is. Tegelijkertijd willen wij onnodige vervoersbewegingen in het gebied voorkomen. De aan- en afvoer naar de parkeervoorzieningen aan die kant van de binnenstad vergen bijzondere aandacht. Daarom wordt gelijktijdig met de ontwikkeling van het GZG-terrein de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het gebied uitgewerkt. Waarbij ook gekeken wordt naar innovatieve maatregelen om onnodige verkeersbewegingen te voorkomen. Dit geldt overigens voor de gehele binnenstadsring;
- vermindering van het aantal verkeersbewegingen op de binnenstadsring waarbij het tempo van realisering nadrukkelijk is gekoppeld aan de economische belangen van die binnenstad;
- bij de ontwikkeling van nieuwe dragende economische functies in de binnenstad na te gaan of het ontbreken van openbaar parkeren in de directe nabijheid belemmerend is voor de ontwikkeling van die functie. En of dat dan aanleiding geeft om af te wijken van de parkeerbalans;
- bewaakte transferiumplaatsen die fasegewijs 24 uur per dag en 7 dagen in de week de mogelijkheid gaan bieden tot in- en uitrijden. Wij willen de abonnementsregelingen voor transferiumplaatsen verruimen en streven naar goede en snelle pendeldiensten met een hoge frequentie tussen de transferiumplaatsen en de binnenstad, zoveel mogelijk met inzet van kleine elektrische busjes;
- goede verbindingen te realiseren tussen alle delen van de stad. Dat betekent onder andere dat wij een extra ontsluiting tussen Rosmalen en 's-Hertogenbosch aanleggen en zorg dragen voor een goede bereikbaarheid van het nieuwe Jeroen Bosch Ziekenhuis vanuit alle stadsdelen. En ook door onderzoeken te doen naar invoering van nieuwe vervoer- en parkeermogelijkheden. Zoals bijvoorbeeld een lightrail verbinding met Rosmalen, Groote Wielen, Noord en de regio of van transferia naar de stad en NS-centraal;

Fysieke kwaliteit

- ons te blijven inzetten voor een NS-station bij de Treurenburg. Ook moet er een goede busverbinding komen tussen de Groote Wielen en het centrum van Rosmalen komen;
- in overleg met Rijkswaterstaat en betrokken uitvoerders maatregelen te nemen die de overlast van de omlegging van de Zuid-Willemsvaart, waarbij sprake is van gelijktijdige ontwikkeling van de Groote Wielen, het centrumplan en De Hoef, op de bereikbaarheid van Empel/Rosmalen minimaliseren;
- op korte termijn uitsluitel te geven over het tracé van de oostelijke ontsluitingsweg in Rosmalen. Het moment van uitvoering is afhankelijk van de voortgang van de ontwikkeling van de Groote Wielen;
- een snelle doortrekking van de Parallelweg naar de Zandzuigerstraat. Doortrekking van deze weg naar de A59 is pas aan de orde als duidelijk is dat dat een substantiële bijdrage levert aan de doorstroming van het verkeer;
- het wonen in de binnenstad te stimuleren, o.a. door voldoende langparkeer-mogelijkheden, bijvoorbeeld op de transferia;
- voor het parkeren in de binnenstad te onderzoeken of een systeem van betaling via gsm, per minuut et cetera kan worden ingevoerd;
- waar mogelijk en wenselijk in te zetten op dubbel gebruik van parkeerplaatsen en garages van zowel gemeente als bedrijven in de binnenstad;
- plannen uit te werken voor een tweede brugverbinding voor voetgangers en fietsers over het spoor ter hoogte van het Grasso-complex;
- verder te werken aan het verkeersveiliger en kindvriendelijker maken van de woongebieden. Sluipverkeer wordt ontmoedigd;
- niet over te gaan tot invoering van betaald parkeren bij wijkwinkelcentra maar wel in de Kom Rosmalen en mogelijk ook bij Helftheuvel.

Milieu

Het onderdeel milieu omvat verschillende uitdagingen. Wij willen een actieve bijdrage bewerkstelligen aan de uitvoering van de ambities om klimaatneutrale stad te worden zoals dat is vastgelegd in de nota Klimaatbeleid. Daarmee realiseren wij een schoon, gezond en toekomstbestendig leefklimaat en een prettige dagelijkse woon-, werk- en leefomgeving met een groene en goede kwaliteit.

Het vele groen en water in en om de stad en dorpen is een belangrijke cultuurhistorische kwaliteit van onze gemeente. Wij willen dat behouden en versterken. Tegelijk is er de wens om te bouwen. Dat levert onherroepelijk dilemma's op.

's-Hertogenbosch is een actieve gemeente op het gebied van natuur en milieu. Dat is vooral nu een kwestie van uitvoeren en minder van nieuw beleid!

Dat willen wij bereiken door onder andere:

- als gemeente het initiatief te nemen tot een Bosch Energie Convenant om meetbare resultaten te boeken op terugdringen CO2 uitstoot. Woningcorporaties, bedrijven en particulieren worden uitgedaagd mee te doen. Met ondernemers wordt een top 10 actielijst benoemd en uitgevoerd;
- opwekking van schone energie te stimuleren;
- nieuwe gemeentelijke gebouwen klimaatneutraal te laten bouwen;
- schoon vervoer actief te stimuleren, ook in de bevoorrading van het centrum van de stad;
- energiebesparing in nieuwbouw en bestaande panden actief voort te zetten. Bewoners en verenigingen hebben hier ook financieel profijt van door lagere lasten;
- te streven naar realisatie van een milieustation aan de oostzijde van de A2, waarin de dienstverlening van het milieustation Kruisstraat ondergebracht wordt;
- de uitvoering van de Groene Delta krachtig voort te zetten en in relatie te brengen met Kloosterstraat, de ecologische zone langs de Zuid-Willemsvaart, Spokkelbosch en Hooge Heide.

Fysieke kwaliteit

- de kwaliteit van groen in de dagelijkse leefomgeving te versterken in buurten waar dat niet op orde is. Ook rond bedrijven en scholen (groene pleinen) liggen mogelijkheden die de kwaliteit van openbare ruimte vergroten.
- organisaties van Natuur- en Milieueducatie worden in staat te stellen om activiteiten te versterken in relatie tot de cultuurhistorie van de stad, met inbreng van onderwijs, ondernemers en de VVV én om kennis van natuur en milieu beter te documenteren. Hoe gaat het met plant- en diersoorten? Hoe is het gesteld met de lucht, de bodem en het oppervlaktewater?
- inzichtelijk te monitoren om zo scherp in beeld te brengen waar en hoe voortgang wordt geboekt.

Volkshuisvesting/kwaliteit van de openbare ruimte

De woningbouw in 's-Hertogenbosch heeft de laatste jaren een inhaalslag gemaakt. Door de gevolgen van de economische crisis dreigt stagnatie van de nieuwbouw van woningen en wordt een vlotte doorstroming op de woningmarkt nog verder belemmerd. Wachttijden voor met name betaalbare (sociale) woningen dreigen hierdoor nog verder op te lopen. Daarbij loopt de kwaliteit van de inrichting en het onderhoud van sommige wijken in onze gemeente achter op wat wij acceptabel vinden.

De bevolkingsprognoses geven aan dat onze gemeente, die wordt gezien als een van de aantrekkelijkste woonomgevingen van Nederland, verder zal groeien en dat de behoefte aan woningen zal toenemen als de economie weer aantrekt. Daar moeten wij ruimte voor maken. Wij zetten in op een gemiddelde woningbouwproductie van 750 woningen per jaar. Wij bouwen voor de vraag en gaan te rade bij doelgroepenorganisaties, zoals ouderen- en gehandicaptenplatforms. Wij voorkomen dat de bouw van betaalbare woningen door de crisis achterblijft en wachttijd voor betaalbare woningen verder oploopt.

Wij willen voor de inwoners van 's-Hertogenbosch goede, betaalbare en passende woningen in een aantrekkelijke, veilige en groene, goed onderhouden woonomgeving. Met speel- en ontmoetingsplaatsen voor alle leeftijden. De kwaliteit van de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte krijgt extra aandacht. Bij het ontwikkelen en verbeteren van wijken betrekken wij de (toekomstige) bewoners.

Dat willen wij bereiken door onder andere:

- het verhogen van het niveau van onderhoud in wijken van sober+ naar basis waar dat een bijdrage levert aan de doelstellingen van leefbaarheid en veiligheid;
- te komen tot een herinrichting van de Parade met bestaande materialen en met respect voor het bestaande groen;
- de daardoor vrijvallende gelden in te zetten voor de (her)inrichting van de openbare ruimte in de wijken;
- het maken van een lokaal 'aanvalsplan' voor niet-aandachtswijken die dreigen "over de rand te vallen". Zo moet grootschalige herstructurering van wijken worden voorkomen;
- het aanleggen van een groene, goede kwaliteit openbare ruimte in nieuwe wijken die uitnodigen tot bewegen, vervoer per fiets, maar ook goede mogelijkheden biedt om auto's veilig en zonder overlast te parkeren;
- de Taskforce Wonen met kracht voort te zetten. Gemiddeld 750 woningen per jaar (stedelijk gemiddelde afgelopen 15 jaar). Onder meer door afbouwen van De Groote Wielen, De Hoef, Willemspoort en Paleiskwartier. Wij gaan niet bouwen in Sprokkelbosch;
- aan het bouwen op inbreidingslocaties de voorwaarde te verbinden dat dat gepaard moet gaan met een versterking van de leefbaarheid van de omgeving (groen, spelen);
- hard in te zetten op doorstroming op de woningmarkt. Ondanks de crisis op de woningmarkt mogen de wachttijden voor betaalbare woningen deze periode niet verder oplopen (nu gemiddeld 4 jaar).

Fysieke kwaliteit

- het herijken van de nota Wonen 2007. Landelijke ontwikkelingen maken het noodzakelijk de nota te herijken om de gestelde doelen op het gebied van doorstroming en bouwopgave te kunnen realiseren. Deze herijking heeft ook gevolgen voor het convenant met de woningcorporaties;
- samen met o.m. de corporaties en projectontwikkelaars extra in te zetten op het beperken van woonlasten door extra aandacht voor de energiekwaliteit van woningen;
- actief het wonen boven winkels en kantoren in de binnenstad te bevorderen;
- de discussie met de gemeenteraad over het woonruimteverdelingssysteem af te ronden. Daarbij sluiten wij (tijdelijke) vormen van selectieve woningtoewijzing om de sociale kwaliteit van wijken op peil te brengen of houden niet uit;
- prioriteit te geven aan het realiseren van woonvormen voor ouderen op inbreidingslocaties, zodat ouderen de gelegenheid hebben om in eigen omgeving zo lang mogelijk zelfstandig te wonen.

Financieel Beleid

Financieel Beleid

Het financieel beleid heeft tot doel om onze ambities waar te maken. Tegelijkertijd moet de lastendruk voor de burgers zoveel mogelijk beperkt worden. De economische crisis trekt de komende tijd zijn sporen in de financiële mogelijkheden van onze gemeente. Dit vertaalt zich onder andere in een lagere uitkering in het gemeentefonds. Dat betekent dat wij rekening moeten houden met minder financiële ruimte, terwijl onze ambities voor de gemeente 's-Hertogenbosch onverminderd hoog zijn. Ook voor veel inwoners van onze gemeente heeft de crisis negatieve financiële gevolgen.

Het financieel beleid richten wij helder, sober en efficiënt in. Een sluitende (meerjaren-)begroting en een realistische positie van de Algemene reserve van 15% van de uitkering van het gemeentefonds, zijn daarbij voorwaarden.

Dat betekent dat:

- wij enkele instrumenten, in volgorde, gebruiken om de begroting sluitend te houden: nieuw beleid voor oud beleid, ombuigingsvoorstellen. Daarnaast dient de ambtelijke organisatie steeds te werken aan verhoging van de effectiviteit en efficiency;
- wij binnen de planning- en controlcyclus scherper gaan sturen op de begroting;
- wij op de onroerend zaakbelasting in deze raadsperiode jaarlijks de inflatiecorrectie toepassen. Met dien verstande dat voor het woningdeel die inflatiecorrectie achterwege blijft als de gemiddelde waardedaling van de woningen hoger is als het inflatiepercentage;
- wij doen een dringend beroep op de corporaties om als de inflatiecorrectie achterwege blijft, dat te verrekenen in de huurprijs;
- de overige gemeentelijke tarieven en leges 100% kostendekkend blijven;
- structurele uitgaven in beginsel door structurele inkomsten moeten worden bekostigd;

- eenmalige middelen worden ingezet voor investeringen die een bijdrage leveren aan de verdere structuurversterking van de stad;
- in deze collegeperiode de voeding van het structuurfonds wordt hersteld, zodat de structuurversterkende projecten kunnen worden uitgevoerd.

Bezuinigingen

Vertrekpunt is de eerder door het college aangereikte financiële meerjarenraming. De gemeente 's-Hertogenbosch heeft door een goed financieel beleid in de voorgaande jaren, een gezonde financiële huishouding die tegen een stootje kan. Het is duidelijk dat we vanaf 2012 te maken krijgen met aanmerkelijk minder middelen van het rijk. In de raadsinformatiebrief van december 2009 "scenario's financiële gevolgen kredietcrisis/recessie" is een beeld geschetst van de gevolgen daarvan voor onze gemeente. Die gezonde huishouding maakt het ons nu mogelijk om ons in alle rust voor te bereiden op een ombuigingsoperatie. Waarbij wij er wel voorstander van zijn om nu al te anticiperen op toekomstige bezuinigingen zodat straks niet in één jaar de totale taakstelling gerealiseerd hoeft te worden.

Taakstelling

In het verlengde van de informatie uit de raadsinformatiebrief houden wij vooralsnog rekening met een ombuigingstaakstelling van € 15 tot € 20 miljoen euro die wij in drie jaarstappen, ingaande 2011, zouden willen realiseren. Waar het financieel beleid gericht is op de realisering van onze ambities stellen wij ook de benodigde ombuigingen in dat licht. Wij moeten oog houden voor de toekomst en dus zorgvuldig kijken wat ook op de langere termijn minder of niet meer kan. Onze inzet bij de ombuigingen is dan ook om intensief te onderzoeken waar wij meer maar tenminste hetzelfde met minder kunnen doen. Wij kiezen voor duurzame kwaliteit.

Financieel Beleid

Zorgvuldig proces

Wij willen slim ombuigen zodat de stad zijn kracht kan blijven gebruiken en ontwikkelen. Ook in moeilijke tijden gaan wij uit van het benutten van de ondernemende creatieve krachten in de gemeente. Een bezuinigingsoperatie van deze omvang is een ingrijpend proces. Dat vraagt een duidelijke positie van de raad. Maar het vergt ook een breed maatschappelijk draagvlak. Het realiseren van bezuinigingen in deze omvang vergt een inzet en betrokkenheid van raad, burgers, bedrijfsleven en instellingen. Daartoe doen wij op hen een appel.

Raad en college moeten op korte termijn een transparant proces vaststellen waarin die maatschappelijke betrokkenheid en afsluitende besluitvorming gestalte wordt gegeven. In dat proces wordt ook een nadrukkelijk beroep op de kennis en ervaring van de gesubsidieerde organisaties gedaan om samen in te vullen hoe beoogde ombuigingen gerealiseerd kunnen worden.

Drie sporenaanpak

Wij stellen voor de bezuinigingen via drie sporen uit te werken:

- € 10 miljoen via ombuigingen op basis van een takendiscussie met als uitgangspunten: leiding geven, stimuleren, ondersteunen en loslaten;
- € 5 miljoen via het verlagen van uitvoeringskosten (efficiency);
- € 3 miljoen te realiseren door middel van rendabele investeringen, waarbij een voordeel in de exploitatie de toekomst wordt gerealiseerd.

In begroting 2011 wordt maximaal € 5 miljoen bezuinigd, waarvan minimaal € 1 miljoen op uitvoeringskosten.

Welke maatregelen staan ons daarbij onder andere voor ogen?

- Analyseren en wegnemen van doublures en overlappenden in beleid- en uitvoeringsprogramma op alle beleidsgebieden. Gestart wordt met beleidsgebieden waar aanwijsbaar snel resultaat (kwantitatief en kwalitatief) geboekt kan worden.
- Screenen van de reserves en voorzieningen.
- Alle gemeentelijke (wijk)objecten (gebouwen) en gebouwen van gesubsidieerde instellingen doorlichten om te bezien of meer multifunctioneel en efficiënt gebruik mogelijk is.
- Takendiscussie opnieuw inhoud geven vanuit onze bestuursstijl. Van abstract naar detail. Wat moeten wij doen, wat willen wij doen en kan het effectiever? Wat moeten wij zelf doen, wat besteden wij uit, wat huren wij in?
- Zolang er nog geen definitief zicht is op de consequenties van de rijksbezuinigingen, wordt alleen eenmalig nieuw exploitatiebeleid opgevoerd.
- De verkoop van overtollig gemeentelijk onroerend wordt krachtig voort gezet.
- Verdere digitalisering van dienstverlening.
- Versnelde investeringen in klimaatneutrale stad, zowel in gemeentelijke gebouwen als bij verenigingen (energieneutraal), die worden terugverdiend in latere begrotingen.
- Evaluatie gericht op effectiviteit en efficiency over alle beleid- en beheersgebieden uitvoeren en zichtbaar maken. Gekoppeld aan het jaarverslag wordt elk jaar een deel van de gebieden besproken.
- Samenwerking uitvoeringstaken met andere gemeenten binnen regio.
- Meer algemene regels en regelingen met steekproefsgewijze controle (deregulering, minder bureaucratie).

